

СУМЫН ЭДИЙН ЗАСАГ,НИЙГМИЙГ 2017 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ,ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

2017-12-18

Нэг.Төрийн захиргаа удирдлагын хүрээнд:

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилт	Хувь
Төрийн албан хаагчийн ажиллах орчин нөхцлийг сайжруулах , иргэдэд төрийн үйлчилгээг хүргэх таатай орчинг бүрдүүлэх, төрийн				
1	Сумын эдийн засаг,нийгмийг хөгжүүлэх 2017 îíû ð°ë°âëөгөг сумын засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, 2017 оны аймгийн ЭЗНХҮЧТ болон ñóì , áàéãóëëãóóäûí °í°°æéí í°ð°ë áàéãàëðàé öýëãóóëáí áí êî ãñðóóëæ ÈÕÕ-ààð öýëýëöççýýí áàðëóóëæ	төлөвлөгөө оновчтой боловсрогдоно. -хэрэгцээнд суурилсан тул хэрэгжих боломжтой	Албан байгууллагуудын болон ЗДТГ-ын төрийн албан хаагчид, малчид иргэдийн санал дээр суурилан сумын засаг даргын дэргэдэх зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн 76 заалт бүхий төлөвлөгөө боловсруулан сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлэн 2016 оны 12 сарын 18 ний өдрийн хуралдаанаар 75 заалт бүхий сумын эдийн засаг нийгмийг 2017 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлж өндөөдрийн хуралдаанаар хэрэгжилтийг нь гарган тайлагнаж байна.	100
2	Сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хагас жил тутам гаргаж засаг даргын дэргэдэх зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн үр дүнг тооцож ажиллах	Хөтөлбөр үр дүнтэй хэрэгжинэ	2017 оны 06 сарын 14 ний өдөр сумын засаг даргын дэргэдэх зөвлөлийг хуралдуулж төлөвлөгөөнд тусгагдаад тасарч байгаа болон хэрэгжилт удаашралтай байгаа заалтуудаа хэрхэн хэрэгжүүлэх талаар хэлэлцсэн. Үүнд зүүн бүсийн хүүхдийн чуулган, адуучин тэмцээн, гандан хийдийн эд хөрөнгийн бүртгэлийн асуудал тасарч болзошгүй байгааг зөвлөлөөр хэлэлцсэн.	70
3	Төрийн албаны стандартыг төрийн байгууллагууд мөрдөж ажиллах бөгөөд төрийн албан хаагч нарын томилгоог ил тод шударга явуулж, төрийн албаны салбар зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн төрийн захиргааны албан	Төрийн албаны стандарт хэрэгжинэ. Томилгооны зөрчил гарахгүй	Төрийн албаны стандартын хэрэгжилтийг ханган ажиллах талаар 4 байгууллагын дарга эрхлэгч нар болон холбогдох ажил хариуцсан мэргэжилтэн 16 хүнд 05 сарын 17 ний өдөр сургалт зохион байгуулсан. Сургалтаар төрийн албан хаагч нарын худийн хэрэг хэрхэн бүрдүүлэх, томилгоог хэрхэн ил тод шударга хийх чиглэлээр мэдээлэл хүргэсэн. Оны эхэнд сургуулийн захирал, ЭМТ-ийн эрхлэгч нар түр томилогдож томилгооны зөрчилтэй ажиллаж байсаныг ажлын байрны сул орон тоог зарлуулж удирдах	100

	хаагч нарыг томилгоожуулна.		ажилтаны сонгон шалгаруулалтанд орж тэнцсэн 2 иргэнийг ХОУМ гаргуулж дүгнэлтийг үндэслэн томилгоожуулаад байна. БОУБ, НБА нар өарсдийн хүсэлтээр ажлаас чөлөөлөгдсөнтэй холбогдуулан сул орон тооны захилгыг хүргүүлж шалгалтанд тэнцсэн 2 иргэний материал ТА3-д хүргэгдэн одоогоор хянагдаж хараахан ирээгүй байна.	
4	Байгууллага, аж ахуй нэгж бүр ажиллагсадынхаа ажиллах ая тухтай орчин, иргэдэд соёлтой, ил тод, шударга үйлчилгээ үзүүлэх нөхцлийг бүрдүүлнэ.	Ажлын байрны орчин нөхцөл сайжирсан байх Үйлчилгээний соёл дээшилж төрийнүйлчилгээ иргэдэд чирэгдэлгүй хүрнэ	Улирал бүр албан байгууллагууд иргэдээс үйлчилгээнийхээ талаар санал асуулга авч гаргасан санал дээр үндэслэн цаашид анхаарах асуудлаа хамт олноороо хэлэлцэн шийдвэрлэн ажилладаг. Байгууллагууд үйлчилгээнийхээ соёл, төрийн албан хаагч нарынхаа харилцаа, ёс зүй дээр анхаарч ажлын байран дээрх сургалтыг ёс зүйн хороотойгоо хамтран зохион байгуулж ажилласан. ЗДТГ-ын ёс зүйн хороо санаачлан төрийн албан хаагч нарын ёс зүй харилцааны соёлыг дээшлүүлэх зорилгоор 11 сарын 01 нээс 12 сарын 01 ний хугацаанд сарын аян өрнүүлж 4 баг төлөвлөгөө удирдамжийн дагуу арга хэмжээ зохион байгуулсан. 04 сард соёлын төвийн нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг зохион байгуулж ард иргэд болон төрийн албан хаагчдын дунд санал хүсэлтийн хуудас явуулж, мөн сумын ардын авьяаснуудын дунд нээлттэй хэлэлцүүлэгийг зохион байгуулж иргэдээс ирсэн санал хүсэлтийг төлөвлөгөөнд тусган ажиллаж байна	100
5	Сум орон нутгийн болон олон нийтийн зохион байгуулалттай арга хэмжээнд иргэдийн оролцоог хангаж тэдний дунд хэлэлцүүлэг,ярилцлагуудыг зохион байгуулж гаргасан саналыг шийдвэртээ тусган хэрэгжүүлэх	Гаргасан шийдвэр бодитой хэрэгжих боломжтой болно. Иргэдий оролцоо нийгмийн идэвхи сайжирна	Ахмадын баярыг 08 сарын 29-30 ний өдрүүдэд ЗДТГ-аас зохион байгуулж 120 гаруй ахмадууд оролцсон бөгөөд тэдний санаа бодлыг сонсож зарим асуудлыг шийдвэрлэж өгсөн. Эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг 03 сарын 12-14 ний өдрүүдэд зохион байгуулж 270 гаруй эмэгтэйчүүдийг хамруулан тэдэнд “ Эмэгтэйчүүдийн манлайлал” “ Малчдын хоршооны хөгжил, цаашдын чиг хандлага”” Малчдын санхүүгийн боловсрол” зэрэг сэдвүүдээр сургалт зохион байгуулж мэдээлэл өглөө. Оролцогчдыг 6 багт хувааж 6 сэдвээр хэлэлцүүлэг хийж тэдэнд тулгамдаж буй асуудлыг гаргуулж санал дээр үндэслэн ЗДТГ-аас тодорхой шийдвэрүүдийг гарган ажиллаа. 04 сарын 16-17 ний өдрүүдэд Төрийн албан хаагчдын зөвлөгөөнийг зохион байгуулж 125 төрийн албан хаагч оролцсон бөгөөд 11 чиглэлээр хэлэлцүүлэг хийж	100

			хэлэлцүүлгээс гаргасан саналыг нэгтгэн 18 заалт бүхий төлөвлөгөө боловсруулан албан байгууллагууд хэрэгжүүлэн ажиллаа. Мөн тодорхой ажил эрхлээгүй 14 иргэнтэй уулзаж тэдний цаашдын зорилго чиглэлийг сонсож хэлцүүлэгт хамрагдаж цаашид өрхийн үйлдвэрлэл эрхлэх хүсэлтэй 4 иргэнд ЖДҮДС-аас зээл олгоод байна. Урлагийн болон спортын бага наадам, спортын мастер Т.Уранчимэгийн мастерийн мялаалгын тэмцээн, аймгийн бага олимп зэрэгт давхардсан тоогоор 900 гаруй иргэд оролцсон байна. Мөн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг хамгаалах өдрийн 12 сарын 03 ний өдөр тэмдэглэж 25 иргэн хамрагдлаа.	
6	И. Оффис системийг байгууллага бүр үйл ажиллагаандаа хэрэглэж хэвших	мэдээлэлийг цаг алдахгүй авах нөхцөл бүрдэнэ Тайлан мэдээ цаг хугацаандаа дамжина	И. Оффис системийг байгууллага бүр үйл ажиллагаандаа хэрэглэж хэвшсэн бөгөөд 5 байгууллагын 24 төрийн албан хаагч уг системийг хэрэглэж байгаа бөгөөд системд 372 удаа нэвтэрч ажил хэрэгт 50, албан бичигт 147, олон нийтэд 2816, захидалд 2420 удаа хандаж мэдээ мэдээг хүлээн авч дамжуулж, эргэн тайлагнасан байна. Уг системээс мэдээ аваагүйгээс дээд газарт гаргах мэдээ тайлангаа хугацаа хоцроосон тасалдуулсан тохиолдол гараагүй байна.	100
7	Төрийн албан хаагчдын анхдугаар зөвлөгөөнийг зохион байгуулна.	Зөвлөгөөн зохион байгуулагдсан байх Үр дүнд хүрсэн байх	2017 оныг төрийн албан хаагчдын манлайлалын жил болгон зарлах тухай сумын засаг даргын 01сарын 25-ны өдрийн А/07 тоот захирамж гарч байгуулдлага бүрт хүргэн захирамжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэн ажилласан. Энэ ажлын хүрээнд төрийн албан хаагчдын анхдугаар зөвлөгөөнийг 04 сарын 15-16 ний өдрүүдэд бүх төрийн албан хаагчдыг хамруулан зохион байгуулж 11 баг болгон хувааж гар бөмбөгийн тэмцээн, 11 чиглэлээр хэлэлцүүлэг зохион байгуулж хэлэлцүүлгээс гарсан санал дээр үндэслэн төрийн албаны өнөөгийн байдалд SWOT шинжилгээ хийж 18 заалт бүхий ажлын төлөвлөгөө гарган байгууллага бүрт хүргүүлэн хэрэгжүүлэн ажиллаа.	100
8	Төсвийн шууд захирагч нарыг чадваржуулж төрийн албаны	Төрийн үйлчилгээний	Төсвийн шууд захирагч нар шинээр томилогдсонтой холбогдуулан 04 сарын ний өдөр төрийн албаны стандарт, төрийн албан хаагчдын хувийн хэр	

	болон бичиг хэргийн стандартыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж, шилэн дансны тухай хууль болон үйлчилгээний ил тод байдлыг ханган, ажиллахад анхаарах	чанар сайжирна Станадрт хангагдана	бүрдүүлэлт, ажлын байрны тодорхойлолт боловсруулах аргачлал, үр дүнг гэрээ байгуулах зэрэг сэдвүүдээр 15 төрийн албан хаагч нарт ЗДТГ-ын дар сургалт зохион байгуулж гарын авлага тараасан. Бичиг хэргийн стандарт хэрхэн мөрдөж ажиллах талаар ЗДТГ-ын төрийн албан хаагч нарт ажлын байр дээр нь ганцаарчилсан, цэцэрлэг сургууль дээр нэгдсэн сургалтыг архив бич хэргийн ажилтан зохион байгуулсан. Шилэн дансны мэдээлэл бол үйлчилгээний ил тод байдлыг илтгэх зорилгоор байгууллага бүр вэб хуудсанд мэдээлэлээ хугацаанд бүрэн оруулж байгаа бөгөөд бүх байгууллагууд санхүүгийн ил тод байдлыг харуулах зорилгоор нэгдсэн самбар хийлгээд байна	100
9	Иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд эрх зүйн хөтөч баг, Насан туршийн боловсролын арга зүйч, БИНХ-ын дарга, ИТХ-ын төлөөлөгч нарыг оролцуулан чанартай зохион байгуулах	Хөтөлбөр үр дүнтэй хэрэгжинэ Иргэдийн боловсрол дээшилсэн байх	Иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх зорилгоор АС цогцолбороор 1-5 дахь өдрүүдэд албан байгууллагууд хуваарийн дагуу мэдээлэл хийж байна. Малчдаас АС цогцолборро явагдаж буй мэдээллийг хэрхэн сонсож байгаа талаар судалгаа авахад судалгаанд нийт 184 өрх хамрагдснаас 79 нь буюу 42,9% нь тогтмол сонсдог, 7нь буюу 3,8 %нь радио нь хэмхэрсэн, 14 нь буюу 7.6 % нь долгион барьдаггүй, 84 нь буюу 45.65% нь радиогүй гэсэ судалгаа гарсан байна. Мөн мэдээллийн цаг хөтөлбөрийг 11 сарын 01 нээс эхлэн долоо хоногийн лхагва гараг бүр байгууллагууд батлагдсан хуваарийн дагуу зохион байгуулж байна. Мэргэжлийн чиглэлээр АХА, Дэвжээ, зэрэг мэдлэг олгоо чиглэлээр тэмцээнүүдийг зохион байгуулж байна. Хүний эрхийн тухай хуулиар ОУ-ын хүний эрхийг хамгаалах өдрөөр “Дэвжээ” ДОХ-ын эсрэг ОУ-ын өдрөөр АХА г.м	100
10	Багийн засаг дарга нарыг томилгоожуулах сургах чадваржуулах ажлыг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулж албан үүргээ гүйцэтгэх нөхцлийг бүрдүүлэх	Багийн засаг дарга нар иргэдтэйгээ ярилцах тэдний санаа бодлыг чөлөөтэй сонсох нөхцөл бүрдэнэ.	Багийн засаг дарга нар БИНХ-аас нэр дэвшин томилгоожсон бөгөөд сургалтанд хамрагдсан. Шинээр томилогдсон багийн засаг даргын ажлын байран дээр нь дадлагажуулах, суралцах нөхцлийг бүрдүүлж ажилласан. Багийн засаг дарга нарыг иргэдтэйгээ уулзах тэдний санаа бодлыг чөлөөтэй сонсох нөхцлийг бүрдүүлэх зорилгоор тус тусад нь өрөө гарган өгсөн. Компьютер принтер бичгийн цаас зэргээр хангаж ажил үйлчилгээ явуулах нөхцлийг бүрдүүлсэн.	100

11	ᠠ ᠠ᠋ᠨ ᠡ ᠳᠠᠠᠳᠣ᠋ᠢ ᠰᠡᠡᠳᠠᠡᠠ ᠢ ᠠᠡᠭᠠᠨ ᠠ ᠣ ᠠᠨ ᠣᠶᠠᠵᠢᠶᠢᠳᠣ ᠳᠠᠨᠳᠠᠡᠳᠠᠵᠡ ᠳᠠᠢ ᠰᠠᠭᠡ ᠣ ᠠᠨ ᠣᠶᠠᠵᠢᠶᠡᠡᠢ ᠶᠳᠠᠨᠠᠶᠡᠵᠡ ᠳᠠᠠᠰᠠᠡᠠᠳᠣ ᠢ ᠳᠡᠢ ᠠᠠᠵᠠᠳᠠᠵᠢᠶᠢᠳᠣ	Малчдын эрэлтэнд суурилсан өвс тэжээл нийлүүлэгдэнэ.	2017-2018 оны өвөл хаврын улиралд малчдыг өвс тэжээлээр тасралтгүй хангах зорилгоор сумын нөөцөд 2000 боодол өвс, улсын нөөцөд 100 тн буюу 5081 боодол өвс, 2354 уут буюу 58тн тэжээл нөөцлөөд малчдад нийлүүлэхэд бэлтгээд байна.	100
12	Гамшгаас хамгаалах сумын төлөвлөгөөг тодотгуулж аливаа болзошгүй эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх чадварыг иргэдэд эзэмшүүлэх	Гамшгийн үед ажиллах бэлэн байдал хангагдана. Иргэдийн чадвар сайжирна.	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг 02 сарын 04 ний өдөр ОБГ-аар тодотгуулсан. Байгууллага бүр төлөвлөгөөгөө тодотгосон. ОБГ-тай хамтран “Гамшгас хамгаалах иж бүрэн сургалтыг 06 сарын 29 -нөөс 07 сарын 02 ний өдрүүдэд сумандаа зохион байгуулсан. Сургалтаар мэргэжлийн ангиудын бэлэн байдлын үзлэг хийж, сумын ОБК-ийн бүрэлдэхүүнд 4 чиглэлээр цагийн байдал өгч дээрх ажилбаруудын гүйцэтгэлд “Хангалттай” гэсэн үнэлгээ авсан.	100
13	Цаг агаарын эрсдэлтэй үед хүн ам, мал сүргийг гамшгаас хэрхэн хамгаалах талаар хэсэгчилсэн төлөвлөгөө боловсруулан төлөвлөгөөнд суурилан арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх	Төлөвлөгөө хэрэгжиж эрсдэл багассан байх	Гамшгийн төрөл бүр дээр гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг нь ханган ажиллаж байна. Дээрх сургалтын үеэр мэргэжлийн байгууллагаас төлөвлөгөөний боловсруулалтанд үнэлгээ өгч стандарт журмын дагуу боловсруулагдсан байна гэж үнэлсэн.	100
14	Хөдөөгийн иргэдийг мэдээлэлжүүлэх ажлыг АС цогцолборыг ашиглан зохион байгуулж үр дүнд хүргэх	Иргэд мэдээлэл авах нөхцөл бүрдэнэ.	АС цогцолбороор малчид иргэдэд мэдээлэл өгөх хуваарь гарган ажлын өдөр бүр албан байгууллагууд мэдээлэл хийж байна. АС цогцолбор ажиллуулах орон тооны ажилтантай болсноор мэдээлэл чанаржих хариуцлагажих хандлага дээшилсэн.	100
15	Суманд шаардлагатай байгаа бүтээн байгуулалтын болон зохион байгуулалтын ажлын санхүүгийн эх үүсвэрийг олох талаар санал санаачлага гарган төсөл, төсөв, тооцооллыг мэргэжлийн түвшинд бодитой	Санхүүгийн эх үүсвэртэй болох нөхцөл бүрдэнэ.	Эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалт 4526600 төгрөг, төрийн албан хаагчдын зөвлөгөөнд 4500.0 төгрөг, ажил хөдөлмөр эрхлээгүй иргэдэд мэргэжлийн чиг баримжаа олгох сургалтын зардалд Инвест ко оп төслийг багаас 1100.0 төгрөг, баяд үүлдэрийн хуц нийлүүлэхэд 3.0 сая төгрөг, 4 улиралын хүлэмж байгуулах төсөл боловсруулахад сая төгрөг, хоршоог хөгжүүлэх чиглэлээр сургагч багш ажиллуулахад 500,0 төгрөг, сумын төвийн 35/04 мигватын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын өргөтгөлийн ажилд улсын төсвөөс	70

	гаргаж эх үүсвэр олох		500.0 сая төгрөгний ажил хийгдэж 35/10-ын шугам болгосон, нэгдсэн халаалтын шугам холболтонд 700.0 сая төгрөг, 9 га-д огтоно устгалын ажилд ***** гээд зохион байгуулж	
Хууль эрх зүйн хүрээний ажлыг сайжруулж гэмт хэрэгтэй тэмцэх,урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нөлөөг дээшлүүлнэ.				
16	Айи ò õýäýã ç° ð÷ë°°ñ урьдчилан сэргийлэх, түүнтэй тэмцэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Гэмт хэрэг зөрчлийн тоо буурна Ганцаарчилсан уулзалт зөвлөгөөг зохион байгуулна	Хүүхдийг гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор дотуур байранд болон хичээлийн байранд гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулиар мэдээллийн самбар,зурагт үзүүлэнг байршуулан улирал бүр мэдээллийг шинэчлэн сольж байна. Цахим гадуурхал цаашаа” аянд 1-9 дүгээр ангийн 180 хүүхэд нэгдэж нэгийгээ шоолохгүй, дээрэлхэхгүй, гадуурхахгүй байхаар үзэл бодлоо илэрхийлсэн. Тус аяны хүрээнд 6-9 дүгээр ангийн 71 сурагчид мэдээлэл хийж видеобичлэгболон зурагт тайланг гарган БСУГ-т хүргүүлсэн. Аяны хүрээнд 7-р ангийн 19 сурагч албан байгууллагуудаар явж мэдээлэл хийж өөрсдөө гарын авлага бэлтгэн тараасан. 1-9дүгээр ангийн 20 эцэг эхчүүдэд “Би амьдралынхаа төлөө юу хийж чадах вэ? “ гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, “ Хүүхдийн эрхийг хамгаалах тухай хууль” “ Хүүхдийг эерэг аргаар хүмүүжүүлэх нь “ сэдвээр сургалт хийж ярилцлага зохион байгуулсан.Албан байгууллага бүр гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг нь ханган сумын ГХУСЗ-д тайлагнасан. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийг ганцаарчилсан болон зорилтот бүлэгт чиглүүлэн нийт давхардсан тоогоор 130 –иад иргэнд сурталчилсан.	
17	Тамхины хяналтын тухай хуулийн хэрэгжилтэнд тогтмол хяналт тавьж сумын засаг даргын захирамжийн	Хууль хэрэгжсэн байна Хууль зөрчигч нарт хариуцлага	. Зөвшөөрөгдсөн цэгүүдэд тамхи худалдаалж байна. Байгууллага бүр орчиндоо тамхи татахгүй байх санамжуудыг байршуулсан байгаа. Хүүхдийн байгууллагууд орчиндоо тамхи татахгүй байхыг хатуу анхааруулж архи тамхигүй орчин бүрдүүлэхэд анхаарч ажиллаж байна.	100

	хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	тооцсон байна.		
18	Малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэх үйл ажиллагааг өргөжүүлж малын хариулга маллагааг сайжруулах, мал алдсан тохиолдолд цаг алдахгүй сумын цагдаагийн албанд мэдээллэх, АС цогцолбороор зарлуулах, малын хулгайтай тэмцэх сайн дурын малчдын бүлэг байгуулж ажиллах	Малын хулгай буурсан байх Хулгайд алдсан малыг олж хэрэг илрүүлсэн байх	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ялангуяа өмчийн хулгай үүлдэхээс сэргийлэх зорилгоор ОНХС-ийн хөрөнгөөр сумын төвийн камержуулсан, гудамжуудыг гэрэлтүүлэгтэй болгосон. Үүний үр дүнд гэмт хэрэг өмнөх оныхоос буурсан үзүүлэлттэй байна. Цагдаагийн албан хаагч нарт гэмт хэрэг зөрчлөөс урьчилан сэргийлэх зорилгоор эргүүл хийх гарсан хэргийг цаг алдахгүй илрүүлэхэд нь зориулж ЗДТГ-аас 115 л шатахуун буюу 186500 төгрөгний дэмжлэг үзүүлээд байна. ЗДТГ-аас цагдаа нарын үйл ажиллагааг сайжруулах гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор автомашиныг эзэмшүүлээд байна. Цагдаа төлөөлөгч нар нь жолооны үнэмлэх, машины бичиг баримтанд үзлэг шалгалт хийж хэвшсэн тул үнэмлэхгүй жолооч замын хөдөлгөөнд оролцох хандлага эрс буурсан. Мөн согтуурал хэмжигч багажтай тул согтуугаар тээврийн хэрэгслэл жолоодох хандлага эрс буурсан. Үүнтэй уялдаад согтуугаар үйлдэгдэх гэмт хэргийн тоо буурсан үзүүлэлттэй байна	70
19	Авлига, ашиг сонирхлын зөрчилтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх ажлын идэвхижүүлж ил тод нээлттэй шударга хүнд сурталгүй орчинг төрийн үйлчилгээний бүх байгууллагуудад нэвтрүүлнэ.	Хууль хэрэгжсэн байх Төрийн үйлчилгээ ил тод шударга болсон байх	Албан байгууллага бүр хүний нөөцийн стратеги, түүний хэрэгжилтийг хянаж дүгнэх журам боловсруулан батлуулсан хэдий ч хэрэгжилт зарим байгууллагад төдийлөн сайнгүй байна. Ялангуяа төрийн албан хаагч нарын томилгоо шударга бус байна өрсөлдүүлэн шалгаруулах үйл явц тодорхой бус танил тал харсан байр суурьтай байна гэсэн иргэдийн гомдол гарсан. Авлига хээл хахууль авсан тухай гомдол дээд байгууллагад болон АТГ-т гаргаагүй. Зарим байгууллагуудын үйлчилгээ, төрийн албан хаагч нарын харилцааны соёл зэргээс хамаарч иргэдийг гомдоосон өргөдөл гомдол ирсэн.	70
20	“ Архигүй –Говь-Угтаал хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж архидалтыг бүх шатанд	Архидалт багасаж архинаас үүдэлтэй хэрэг	Архигүй Говь Угтаал сумын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна. Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх	40

	бууруулах	зөрчил буурсан байна.	оныхоос буурсан үзүүлэлттэй байна.	
--	-----------	-----------------------	------------------------------------	--

Нийгмийн бодлогын хүрээнд:

	<u>Зорилт:</u> Төрийн үйлчилгээний байгууллагуудын материалаг баазыг өргөтгөх , боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлэх , ажиллах нөхцлийн сайжруулах			
22	Байгууллага бүр хүний нөөцийн 5-аас доошгүй жилийн судалгаатай судалгаанд суурилан боловсон хүчнээ бэлтгэж сумын боловсон хүчний бодлогыг хэрэгжүүлж ажиллах	Боловсон хүчнээр тасралтгүй хангагдана Судалгаанд суурилан боловсон хүчнээ бэлтгэнэ	6 байгууллагад 5 жилээр хүний нөөцийн судалгаа гаргасан. Судалгаанаас үзэхэд 16 орон тоо дутагдалтай байна Үүнээс 2017 онд НБА, БОУБ, СӨБ-ийн багш, хүүхдийн, мэс засал, дотрын эмч нар, сувилагч 2 дуу хөгжмийн багш, нар, 2018 онд бага ангийн багш, сургуулийн бага эмч,вакцинатор, сувилагч1, шүдний их эмч-1, СӨБ-д туслах багш тус тус хэрэгтэй байна. Дээрх дутагдалтай байгаа орон тоог нөхөх зорилгоор сул ажлын байрны захиалгыг аймгийн ЗДТГ, удирдах дээд шатны байгууллагуудад чиглэл чиглэлээрээ хүргүүлсэн. Төрийн албаны шалгалт зарлуулж 2 хүний материал төрийн албаны салбар зөвлөлд хүргүүлсэн бөгөөд шалгалтанд тэнцсэн хүний материал ТА3-д хүргэгдэн хянагдаж байгаа.	70
23	Хүн эмнэлэгийн ажилчдын орон сууцанд их засварын ажлыг хийх	Боловсон хүчний тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөл бүрдэнэ.	Эрүүл мэндийн төвийн ажилчдын орон сууцанд их засвар хийхээр ОНХС-нд 55.0 сая төгрөгийг тусган шийдвэрлүүлсэн бөгөөд Шувуутай хийморь ХХК – аар гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулах эрх олгох тухай сумын засаг даргын 2017 оны 11 сарын 01 ний өдрийн А/86 тоот захирамж гараад байна.	70
24	Сонгон шалгаруулах журмаар сургуулийн захирал, эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгчийг томилгоожуулж ажлын байрны тодорхойлолтонд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажиллах	Удирдлага журмын дагуу томилогдоно. Байгууллагуудын үйл ажиллагаа тогтмолжино.	Сургуулийн захирал эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгч нар үүрэг гүйцэтгэгч нар ажиллаж байсныг аймгийн ТАСЗөвлөлд ажлын байрны захиалга хүргүүлж удирдах ажилтаны сонгон шалгаруулалт явуулж шалгалтанд тэнцсэн 2 иргэний ХОУМ-ийг АТГ-т хүргүүлж хянуулаад журмын дагуу томилгоожуулаад байна. Сумын засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллаж байгаа.	100

25	Сум дундын эмнэлэгийн автомашины парк шинэчлэлтийг хийнэ.	Түргэн тусламжийг цаг алдахгүй хүргэх нөхцөл бүрдэнэ	Эрүүл мэндийн төвийн автомашины парк шинэчлэлтийг хийсэн. /29736434/	100
26	Эрүүл мэндийн төвийг хэрэгцээтэй тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслэлээр санхүүгийн боломжинд тулгуурлан хангах	-иргэд өвчлөлөө эрт ирүүлэх нөхцөл бүрдэнэ зардал санхүүгийн хэмнэлт гарна	Өөрийн төсөвөөс хэмнэгдсэн мөнгийг Сангийн Сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын дагуу зардал шилжүүлэх гүйлгээг хийж хүлээн авах яаралтай тусламжийн тасагт 4 үйлдэлтэй хяналтын монитор, Ларангоскопи зэрэг багажийг Нуган трейд ХХК-аас нийт 4350000 төгрөгөөр худалдан авсан.	70
27	Нийгмийн эрүүл мэндийн салбар зөвлөлийг шинэчлэн байгуулж үйл ажиллагааг нь тогтмолжуулна	Зөвлөлийн үйл ажиллагаа тогтмолжсон байх		
28	Соёлын төвийн эд хөрөнгийг бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, урлагийн хувцас, хөгжмийн зэмсгийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна	Эд хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалт сайжирна	Эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдалыг хангаж, хяналт тавьж ажиллаж байна. Мөн энэ ажлын хүрээнд Хувцас хөгжим хэрэгсүүрхадгалах шкаф хийхээр 200,000 төгрөгний бараа материалыг татаад байна. мөн эд хөрөнгө хадгалах өрөөг 2 давхарт гаргаж тохижуулаад байна.	100
29	Сумын урлагийн бага наадмыг урин дулааны улиралд сумын иргэдийг өргөнөөр хамруулан үр дүнтэй зохион байгуулна	Иргэдийн авьяасыг нээн хөгжүүлж тэдний нийгмийн идэвхи оролцоо сайжирна	2017 оны 11 сарын 29,30-ны өдрүүдэд Сумын Урлагийн бага наадмыг 8 төрөлтэйгээр зохион байгуулж наадам нийт 7 баг, байгууллага 70 гаруй иргэдийн дунд амжилттай зохион байгуулагдлаа. Тус наадмыг 8 төрлөөр зохион байгуулснаас Уртын дууны төрөлд Тэргүүн байранд Ахмадын холбооны С.Нэмэхжаргал, Дэд байранд ИТХурлын Ж.Бүрэндорж, Хөгжмийн төрөлд Тэргүүн байранд ИТХурлын хөгжмийн цөөхүүл, Дэд байранд Ахмадын холбооны Д.Сайнхүү, Бүжгийн төрөлд тэргүүн байранд ХЦэцэрлэгийн хамт олон, Дэд байранд ЕБСургуулийн Хөдөөгийн залуус, Найрал дууны төрөлд Тэргүүн байранд Ахмадын холбоо, Дэд байранд	100

			ХЦэцэрлэг, Жүжигчилсэн тоглолтын төрөлд Тэргүүн байранд ЗДТГазар 4 эхэр хүүхэд, Яруу найргийн төрөлд Тэргүүн байранд ЕБС Чанцалдулам, Дэд байранд ЗДТГазар Шуухааз, Язгуур урлагийн төрөлд Тэргүүн байранд Ахмадын холбоо Лхагвасүрэн уриа дуудлага, Дэд байранд Ажирхай баг Ж.Мөнх-Оргил, Ардын харилцаа дууны төрөлд ЕБСургууль ардын дууны найрууллага, Дэд байранд ИТХурал Бүрэндорж, Цэрэнмөнх нар тус тус шалгарч амжилттай зохион байгуулагдлаа. Нийт оноогоор ЕБСургууль Дэд байранд шалгарч Ахмадын холбоо Гранпри шагналыг хүртлээ.	
30	Сумын засаг даргын нэрэмжит “ Ирээдүйн одод -2017 “ хүүхдийн дууны уралдааныг зохион байгуулах	Хүүхэд багачуудын авьяасыг нэн хөгжүүлэх	Жил бүрийн 05.31-ны өдөр ЗДТГазартай хамтран Сургууль цэцэрлэгийн 3 насны төрөлд Ирээдүй одод хүүхдийн дууны уралдааныг амжилттай зохион байгуулж ажиллаж байна. Энэхүү тэмцээнд нийт цэцэрлэгийн насны 10 сургуулийн насны 10 гаруй сурагч хамрагдаж авьяас чадвараа нээн хөгжүүлж байна	100
31	Хүүхэд хамгаалалын багийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулж гэр бүлд чиглэсэн соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг чанартай явуулах	Хүүдийн эрхийг хамгаалах хууль хэрэгжинэ эрх хамгаалагдана	Сургуулийн багш ажилчдад “ Хүүхэд хамгаалал” сэдэвт сургалтыг зохион байгуулж хүүхэд хамгаалалын бодлого баримт бичгийг танилцуулсан. Мөн” хүүхэд хамгаалалын ёс зүйн дүрмийг танилцуулж гарын үсэг зуруулан баталгаажуулж гэрээ байгуулан ажиллсан. Ингэснээр багш ажилчдын харилцааны соёл дээшилж хариуцлагжих хандлага ажиглагдаж байна. Мэдээллийн цагаар сургуулийн захирал СНА нар хүүхэд хүмүүжүүлэх арга сэдвээр сургалт зохион байгуулж 46 иргэн хамрагдаж тэдэнд гарын авлага тараасан.	100
32	ᠨᠣᠳᠠᠳᠤᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠷᠭᠢᠨ ᠨᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠲᠤ “ᠶᠢᠷᠡᠭᠡᠳᠦᠢᠨ ᠣᠳᠣᠳ -2017” хүүхдийн дууны уралдааныг зохион байгуулах	ᠬүүхэд багачуудын авьяасыг нэн хөгжүүлэх	Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр аяны хүрээнд дотуур байрны орчин нөхцлийг сайжруулах үүднээс багш ажилчдын хандиваар бүтээн байгуулалтын ажлуудыг зохион байгуулсан. Дотуур байрны хоолны залны ханыг арглет, таазыг лампер болгож их засвар хийсэн. Дотуур байрны доод давхарын 17	100

			парыг шинээр иж бүрэн сольж хүүхэд халуун дулаан орчинид амьдрах нөхцлийг бүрдүүлэн ажилласан. Бололвсрол соёл урлагийн газраас зохион байгуулсан “Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр” аяны хүрээнд хийсэн хяналт үнэлгээгээр 2016 онд 53%-тай үнэлэгдсэн бол 2017 оны үнэлгээр 79% болж өмнөх оноос 25%-иар ахисан үзүүлэлтийг гаргасан. 2017-2018 оны хичээлийн жилийн 2-р улиралаас “Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр аяны ажлыг сайжруулах сарын аяныг зарлаад бүтээлч ажлуудыг санаачилан ажиллуулж байна.	
33	Зүүн бүсийн хүүхдийн чуулганыг сумандаа зохион байгуулж хүүхдийн дуу хоолойг соносох	Хүүхдийн дуу хойлойг сонсох	Тасарсан.	
34	Залуучуудын байгууллагын үйл ажиллагааг тогтмолжуулж залуучуудыг өргөнөөр хамруулсан арга хэмжээг шат дараатай зохион байгуулах	Залуучуудын нийгмийн идэвхи сайжирна Төрийн зарим чиг үүргийг ТББ-аар гүйцэтгүүлэх нөхцөл бүрдэнэ.	Залуучуудын холбоог цаашид хэрхэн ажиллуулах талаар санал асуулга авахад холбоог шинэчлэн байгуулах саналыг гаргасан. Залуучуудын шинэ жилийг зохион байгуулж энэ үеэр холбоог хуралдуулж тэргүүн тэргүүлэгч нараа шинэр томилохоор төлөвлөж байна.	40
35	Эмэгтэйчүүдийн нарийвчилсан судалгааг гарган шагнаж урамшуулах, хөдөлмөрийг алдаршуулах ажлыг зохион байгуулна.	Эмэгтэйчүүдийн алдаршуулах тэвний хөдөлмөрийг үнэлэх боломж бүрдэнэ	Улс орондоо олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж ирсэн Б.Цэрэннадмидыг “Манлай малчин эмэгтэй” цол тэмдэгээр, Н.Амаржаргал, Б.Дэнсмаа, Х.Оюунчулуун нарыг МЭХ-ны хүндэт тэмдэгээр, Д.Дашзэвгэ, Б.Жаргал нарыг аймгийн Хүндэт тэмдэгээр, Д.Долзодмаа, Ш.Баярмаа нарыг аймгийн засаг даргын жуухаар, Г.Долгорсүрэн, Г.Алтанчимэг, Д.Бадамцэцэг, Ч.Тунгалаг нарыг сумын засаг даргын жуух бичгээр тус тус шагнасан.	100
36	Эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг зохион байгуулах	Эмэгтэйчүүдийн дуу хоолойг сонсох,	03 сарын 12-14 ний өдрүүдэд сумын эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд 270 эмэгтэйчүүд хамрагдсан бөгөөд 4526600 төгрөгний санхүүжилтийг зарцуулсан. Чуулганы үеэр эмэгтэйчүүдийн дунд насны ангилалаар гар бөмбөгийн тэмцээн зохион байгуулсан. Сумын эрчүүдийн холбооноос “Орчлонгийн сайхан хүүхнүүд” концерт тоглож үдшийн	100

			цэнгүүн зохион байгуулсан. 20 азтан шалгаруулж гэр ахуйн бараагаар урамшуулсан. Чуулганд оролцсон эмэгтэйчүүдийг аймгийн эрүүл мэндийн газартай хамтран урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 196 эмэгтэйг хамруулсан.	
37	Өвгөн Ганжуур хийдийн ном ᠥᠪᠭᠡᠨ ᠭᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠷ ᠬᠢᠢᠳᠢᠶᠢᠨ ᠨᠣᠮ ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠨ ᠬᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠷ ᠬᠢᠢᠳᠢᠶᠢᠨ сайжруулах асуудлыг шийдвэрлэх	Хадгалалт хамгаалалт сайжирна	Тасарсан.	
38	Заавал хөгжүүлэх 13 өрхийн хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлэх	Сонгон авсан өрхийн амьжиргаа сайжирсан байх	3 багаас нийт 21 өрхөөс квотын дагуу 8 өрхийг амьжиргааг дэмжих зөвлөлөр хэлцэн баталгаажуулсан сонгож баталгаажуулсан Үүнд:Н.АлтантуяаБ.Өлзийбат,Б.Батболд,Л.Мягмаржав,М.Гантулга,Д.Золзаяа,Б.Ууганб аяр,С.Мөнхбаяр –ийн тухайн 8 өрхийн суурь үнэлгээг цаг хугацаанд нь хийж баталгаажуулсанс8 өрхийн дэвтэрийг тухай бүрт нь хөтөлөн өрхийг хөгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөөг өрхүүдтэй хамтран гаргаж ажилласан Үр дүн: 2 өрхийн 2 иргэн байнгын ажлын байртай болж 3 өрхийн 4 гишүүн түр ажлын байртай болж нэг өрх өөрийн гэсэн гэртэй болж нэг өрх малжуулах төсөлд хамрагдан өрхийн орлого,амьжиргаанд өөрчлөлт гарсан	100
39	Адуучин тэмцээнийг сумын хэмжээнд зохион байгуулах	Уламжлалт ёс заншил сэргээгдэнэ	Тасарсан	
40	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тусгай хөтөлбөрийн дагуу сумандаа тэмдэглэн өнгөрүүлнэ.	ХБИ-ийг нийгэмшүүлэх бүтээлийн үзэсгэлэн гаргаж бусдад сурталчилах	2017,12,02 нд ХБИ-ийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан сумыхаа нийт 71 ХБИ-нд урилга хүргүүлэсэнээс 25 ХБИ-н 3-н ХБХүүхэд ирж тухайн үйл ажиллагаанд оролцлоо ХБИ –д нийгмийн халамжийн хуулийн талаарх мэдээлэл,нийгмийн даатгалаас хэрэгжиж буй нийгмийн даатгалын хуулийн өөрчлөлт,нийгмийн даатгалын хуулийн талаар сургалт явуулж үр бүтээлтэй ажиллаж байсан ХБИ-д гарын бэлэг гардуулан үдийн хоолонд оруулж Эрүүл мэндийн төвд очиж эмчийн үзлэгт хамруулан, спорт зааланд буухиа тэмцээн явуулж, соёлын төвд үдшийг цэнгүүн зохион байгууллаа. Сумын хэмжээнд хөдөлмөр	100

			эрхлэх боломжтой 23-н ХБИ байгаа бөгөөд 2-ийг нь түр ажлын байранд ажиллаж өрхийн орлогоо нэмэгдүүлсэн байна.	
41	ᠣᠷᠳᠡᠭᠡᠢ ᠠᠶᠢᠨᠡ᠋ᠰᠡᠢ үйлчилгээний байгууллага бүрийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тэргэнцэрийн замтай болгох	ХБИ үйлчилгээ авах нөхцлийг бүрдүүлнэ.	Сургууль ЗДТГ 2 тэргэнцэрийн замыг шинээр хийсэн ЭМТ, Цэцэрлэг, Хараат хүнсний дэлгүүр хуучин тэргэнцэрийн замтай байсан. Бусад үйлчилгээний байгууллагууд тэргэнцэрийн зам хийгээгүй байна.	70
42	Ажил олгогч ажил хайгч нарын уялдааг сайжруулж сумын хөдөлмөрийн бирж-ийг ажиллуулна.	Түр болон бүр ажлын байр бий болно.	Ажлын байрын захиалга , ажил хайж буй иргэн , ажилд зуучилсан иргэний мэдээллийг хөдөлмөрийн зах зээлийн программд тухай бүр шивж тогтмол шинэчлэн,сэргээсэн Ажлын байрны захиалга ажил олгогчийн бүртгэлийн мэдээллийг тогтмол шивж оруулсан.үр дүн :5-н байнгын ажлын байр, түр ажлын байр 20-ийг шивж оруулсан. Ажлын байрны захиалгын мэдээлэл болон ажил хайгчийн мэдээллийг харьцуулж үзэхэд ажлын байрны захиалгын тоо ажил хайгчын тоо 2 маш их зөрүүтэй ажилын байрны захиалга маш бага байна.нийт ажил хайгчын 15% нь түр болон бүр ажлын байранд зуучлагдсан байна.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал , эрүүл ахуйн салбар хороог шинэчлэн байгуулсан боловч үйл ажиллагаа нь төдийлөн тогтмолжоогүй	
43	Сум хөгжлүүлэх сангаас зээл авч буй зээлдэгч нарын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ᠴᠤᠭᠡᠭᠡᠢ ᠴᠢᠳᠡᠪᠡ᠋ᠠᠭᠡᠳᠦ᠋ᠢ ᠠᠠᠭᠢᠪᠠᠭ àø èæààãᠵé õî òèî ëäî ëä ñàî ᠓ᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠢ ᠠᠭᠢᠪᠠᠭ ò° àë° ᠓ᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠢ санхүүжилтийг зөвхөн үйлдэрлэл, үйлчилгээ эрхлэж буй өрх, ААН, хоршоонд î ëã õ	Зээл үр дүнтэй зарцуулагдана Зориулалтын дагуу үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхлэж иргэд орлогын эх үүсвэртэй болсон байх	2017 оны сумын ИТХурлын тогтоолоор баталсан чиглэлийн дагуу сум хөгжүүлэх сангаас энэ онд нийт 18 иргэнд 106,2 сая төгрөгний төслийн зээлийг олгоод байна. Зээлдэгч нар үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ажиллаж байгаа бөгөөд нийтдээ 27 –н иргэний төслийн зээлтэй байна. Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэл 12 сарын эхний байдлаар 45,0 сая төгрөгний үлдэгдэлтэй байна.Энэ онд хоршоо, ААНэгжид зээл олгогдоогүй. Түрүү онуудад нь зээл авч хугацаа хэтэрэлттэй байсан зээлийг бүрэн төлүүлж дуусгасан.	100
44	Үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд ажлын байр бий болгож тэдний бүтээлийн үзэсгэлэнг чанар үр дүнтэй зохион байгуулж	Үйлдвэрлэсэн бүтээлийг бусдад таниулах сурталчилах	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн үйлдвэрлэж буй бүтээгдэхүүнийг иргэд, олон нийтэд сурталчлах зорилгоор 2017 оны 9 сард үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулсан. Үзэсгэлэн худалдаанд өөрсдийн үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээр малчид иргэд	100

	үйлдвэрлэсэн бүтээлийг бусдад сурталчилах, худалдан борлуулах зах зээлийг нээх, зуучлах ажлыг зохион байгуулах	худалдах нөхцөл бүрдэнэ.	өргөнөөр оролцсон.	
45	Nàeí äóðû í àààòãäëä ääàòãöéää-èeí ðài ðàèòù ā ⁱ ýì ýā¿¿æ æ 30-35%-ä õ¿ðåÿæ ääàòãöéää-äää í èēā èeí ääàòãäeuí ááéeööeeääñ ò¿ðõýō õ¿ðõýú æéái ýì ýā¿¿æýō	Нийгмийн даатгалаас тэтгэвэр тэтгэмж хүртэх нөхцөл бүрдэнэ.	Сумын хэмжээнд НД-ын сайн дурын даатгалд хамрагдах иргэдийн судалгааг БЗДарга нартай хамтран гаргаж , уг судлагаандаа тулгуурлан малчид ХХЭ, ажилгүй иргэдийг сайн дурын даатгалд хамруулах ажлыг зохион байгууллаа. Үүний дүнд нийт хамрагдвал зохих 405 даатгуулагчаас 220 иргэдийг сайн дурын даатгалд хамруулсан бөгөөд хамрадалт 54,3%-тай байна. Хамрагдалтын хувь хэмжээ нэмэгдсэнээр НД-ын хуулийн дагуу даатгуулагч иргэдийн авах тэтгэвэр тэтгэмжийн хэмжээ нэмэгдэж НД-ын сангаас хүртэх хүртээмж мөн нэмэгдэж байгаа нь энэ онд олгосон тэтгэвэр тэтгэмжийн олголтоос харагдаж байна Үүнд: - Тэтгэврийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авахаар нийт 29 иргэн шинээр тэтгэвэр тогтоолгосон . Тэтгэмжийн сангаас нийт 67 даатгуулагч иргэн 34,7 сая төгрөгний тэтгэмж олгосон байна. Үүнээс 58,2% нь буюу 39 даатгуулагч нь сайн дурын даатгуулагч байна.	100
46	Ýð¿¿è ì ýì äèeí àààòãäëä ðaì ðàãaaãñaâî í ðài ðàãaaèòù ā ⁱ 100%-ä õ¿ðåÿō	Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд иргэд чирэгдэлгүй хамрагдах нөхцөл бүрдэнэ.	Энэ оны байдлаар ЭМД-д нийт 250 даатгуулагчыг хамруулсанаар хамрадалт 61,7 хувьтай байна. Хамраалтын хувийг нэмэгдүүлэхээр багийн Засаг дарга нартай хамтран ажиллаж байна.	70
47	Ахмадын сувилалын барилгын халаалтын асуудлыг шийдвэрлэн	Үйл ажиллагаа явуулах	Аймгийн НЭЗХҮЧ-д тусгуулсан.	100

	халамжийн сувилалын зориулалтаар ашиглах нөхцөл боломжийг судлах	боломжийг судласан байна.		
48	Àõì àäóóáû í áî ëî í ñàð ø èí èéí áàÿðààð òàðóÿàð àõì àäóóáääàà жигд ðçí äýðäýè ççççæ байхыг бүх албан байгууллагууд анхаарч ажиллах	Ахмадуудын нийгмийн асуудал шийдэгдэнэ.	Сар шинийн баяраар 173 ахмадыг сумын засаг даргын захирамжаар 16 байгууллага, ААН-д хуваариалан ахмадын баяр сар шинийн баяраар хүндэтгэл үзүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулсан. Ахмадын баярыг албан байгууллагууд ААН-үүд ЗДТГ 255.0., ЭМТ 285,0, ИТХ 90.0 Гэрэлжаргалын гэр бүл 40.0 хүүхдийн цэцэрлэг 80.0., сургууль 255,0 төг, ХААН банк 50.0 төг, Угтаалчандмань хоршоо 80.0 төг нийт 1135,000 төгрөгний санхүүгийн дэмжлэг үзүүлж 1540,0 төгрөгний зардал гарч 405,0 төгрөгний өглөгтэй байна. Ахмдын баярын үеэр багуудын дунд хөгжөөнт тэмцээн, урлагийн арга хэмжээг зохион байгуулахад Хонгор баг тэргүүн байранд шалгарсан.	70
49	Ахмадуудаасаа суралцах аяныг бүх шатанд өрнүүлж ажиллах ахмадын хорооны удирдлагатай хамтран ахмадуудад чиглэсэн үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	Ахмадуудаасаа суралцах нөхцөл сайжирна	Ахмадын идэвхи оролцоог нэмэгдүүлэх үүднээс төсвийн байгууллагуудтай хамтран сумын 40-өөс дээш насныхны дунд Дуулах өдөр дуун цэнгүүнийг сар бүрийн 20-ны өдрийг зохион байгуулж байна. Мөн ахмадын холбоотой хамтран Аймгийн урлагийн зүүн бүсийн 5-р бага наадамд 4 төрөлд тэргүүн байр 2 төрөлд дэд байр, 1 төрөлд гутгаар байрыг эзэлсэн амжилтыг үзүүллээ. Мөн дундговь аймагт болсон ахмадын урлагийн 5-р наадамд ахмадуудаа бэлтгэн оролцуулсан Уртын дууны төрөлд Д.Лхагвасүрэн Тэргүүн байр, Язгуур урлагийн төрөлд Б.Цогтбаатар Тэргүүн байр мөн Д.Лхагвасүрэн, Б.Хонинхүү нар Монголын ахмадын холбооны хүндэт тэмдгээр шагнагдлаа, Говьсүмбэр аймагт болсон Боржигон уртын дуу дуулаачдын улсын уралдаанд 3 настанг бэлтгэн амжилттай оролцсон. Д.Лхагвасүрэн дэд байранд шалгарсан мөн Ахмадын дунд 2017 онд	100

	ø èí ý÷ëýí òí ì èëæ àæë ÿðæéã ° í ä° ðæÿëýð		орлогчоор ахлуулан бүрэлэдхүүнтэйгээр томилсон. Өмч хамгаалах зөвлөлөөр байгууллагуудын эд хөрөнгө хэлцэгдэн шийдвэрлэгдсэн.	
53	ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн ажлын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, сэргээн засварлах, эзэнжүүлэх	ОНХС-ийн хөрөнгө үр дүнтэй зарцуулагдах нөхцөл бүрдэнэ.	Өмнөх жилүүдэд ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн бүтээн байгуулалтын ажил гудамжны гэрэлтүүлэг, хүүхдийн тоглоомын талбай, наадмын талбай зэрэгт урсгал засвар хийж сэргээх шаардлагатай байсан тул ОНХС-ийн 6,8 сая төгрөгний хөрөнгөөр засварласан. Энэ ажлыг Т.Уранчимэг ахлагчтай Хонгор иргэний бүлэг гүйцэтгэсэн.	
54	ОНХСангаар хийгдэх ажлууд, төсвийн байгууллагын бараа ажил үйлчилгээний тендерийг æððì ùí äàãóó ø óääðãà ° ðñ° èä° ° í èé ÿí äñýí äýýð зарлах, үнэлгээний хороонд ажиллах иргэдийг сургалтанд хамрагдахад дэмжлэг үзүүлэх	Үнэлгээний хороог оновчтой томилсон байна.	ОНХС-ийн хөрөнгөөр 6,8 сая төгрөгний гэрэлтүүлэг, хүүхдийн тоглоомын талбай, наадмын талбайн засвар, 4,4 сая төгрөгний хогийн цэг хашаажуулах ажил, 3.95. сая төгрөгний соёлын төвийн тайзны гэрэлтүүлэг нийт 15.150.0 төгрөгний ажил тус тус санхүүжигдэж журмын дагуу иргэний бүлгээр гүйцэтгүүлэхээр ажлын хэсэг дээр сонгон шалгаруулалтыг хийж 2 иргэний бүлгээр гүйцэтгүүлсэн Цахим аймгийн 9,0 сая төгрөгний тоног төхөөрөмж нийлүүлэх тендер аймагт зарлагдаж, 7.0 сая төгрөгний баяд хуц нийлүүлэх ажил шууд гэрээгээр гүйцэтгэгдсэн. А.-3 сертификат олгох сургалтанд ТА-3 төслийн шугамаар 3 иргэн, ЗДТГ-аас 4 хүний сургалтын төлбөр 320000 төгрөгийг санхүүжүүлж ирэх буцах унааны зардал 128000 төгрөгийг зарцуулж сургалтанд хамруулсан.	100

Дэд бүтэц,байгаль орчны бодлогын хүрээнд:

Зорилт: _____Сумын эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлж,хөгжлийг түргэтгэх,ард иргэдийн ая тухтай ажиллаж амьдрах орчин нөхцлийг сайжруулах.				
55	Сумын төвийн хашаа гудамжийг цэгцлэх, хаягжуулах,	Гудамж хороолол цэгцэрнэАхуйн хулгай гарахаас	Сумын төвийн хашаа гудамж талбайг шинээр хаягжуулж гудамжны гэрэлтүүлэг болон төвийн гэрэлтүүлгийг сэргээн засварласан.	70

	гэрэлтүүлэгтэй болгох	урьдчилан сэргийлнэ. .	Өнгөрсөн оныхоос нэмж 11 айл өрх хашаандаа гэрэлтүүлэг тавьсан байгаа. Энэ ахуйн хулгай гарахаас урьдчилан сэргийлэх, сумын өнгө үзэмж сайжруулахад дэмжлэг болж байна. .	
56	Сумын төвийн газар зохион байгуулалтын 2017 оны төлөвлөгөөг боловсруулан ИТХ—аар хэлэлцэн батлуулж оны эхнээс мөрдөж ажиллах	-Төлөвлөгөөний дагуу ажил зохион байгуулагдана.	Сумын 2017 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулж ИТХ-аар 2016 оны 12 сарын 18 нд хэлэлцэн батлуулж. Монгол улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хуулийн дагуу гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар төрөөс нэг удаа үнэгүй газар өмчлүүлэх заалтын дагуу 539 иргэнд 47,6 га газар өмчлүүлэхээр батлуулж 170 иргэний өргөдөл хүлээн авч Ар ус, Шарга гэсэн хороололд өмчлүүлэхээр Засаг даргын захирамжинд оруулж шийдвэрлээд байна.Өргөдлийг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран шийдвэрлэнэ.	100
57	Сумын ерөнхий төлөвлөгөөнд үндэслэн сумын төвийн хөгжлийг төлөвлөх.	-Төлөвлөгөөний дагуу сумын төв зохион байгуулалттай хөгжинө	Сумын ерөнхий төлөвлөгөөнд үндэслэн гудамж талбайн орц гарц, эмх цэгц хаягжилт дэд бүтэцийг хөгжүүлэхээр эрчим хүч цахилгааний хүчин чадлыг сайжруулж, дулааны нэгдсэн халаалттай болж аж ахуйн нэгж байгууллага дулаанаар хангагдаж тухтай ажиллах нөхцөл бүрдээд байна	100
58	Сумын нутаг дэвсгэрийн байгалийн нөхцөл нөөцийн мэдээллийн санд тулгуурлан нутаг дэвсгэрийн хөгжилийн төлөвлөгөө боловсруулах	- Төлөвлөгөөний дагуу сум зохион байгуулалттай хөгжинө	Сумын нутаг дэвсгэрийн нөхцөл нөөц бололцоог судалж тухайн жилийн төлөвлөгөөтэй уялдуулан газрын мэдээллийн санд оруулаж цаашид сум хөгжин тэлж сууршилийн бүсийн нөөц бололцоог бүртгэлд оруулсан.	100
59	Уул уурхайн тусгай зөвшөөрөлтэй ААН-ийг нэгдсэн маршрутын дагуу тээвэрлэх бодлого баримталж, замын маршрутыг тогтоож мөрдүүлэх.	Бэлчээр талхлалт буурна Нэгдсэн хяналтанд орно.	Тухайн суманд ашиглалтын зөвшөөрөлтэй Чин хаш ХХК-ийн замын маршрутыг ИТХ-аар хэлэлцэн баталж тогтоосон. Чойрын замтай нийлүүлэх олон салаа зам гаргахгүй үүднээс сайжируулсан зам тавьж эхлүүлээд байна.	70

60	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр засварлагдсан болон шинээр гаргасан худгуудын ашиглалт эзэмшлийн байдалд хяналт тавьж áýë÷úýðëéí óñàí òàí ãàì æëéã сайжруулахад анхаарах	Худгийн эзэмшил сайжирч усан хангамж нэмэгдэнэ.		
61	Уул уурхайн ашигт малтмалын талаар иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар бодлого батлуулж ажиллана. Уул уурхайтай холбоотой асуудлаар гаргах аливаа шийдвэртээ иргэдийн саналыг тусгана	Шийдвэр бодитой гарах боломж бүрдэнэ.		
62	Сумын төвийн айл өрх, албан байгууллага, аж ахуй нэгжүүдийн дунд “ соёлч тохижилттой “ айл өрх албан байгууллага шалгаруулах уралдаан зарлаж дүгнэх	Айл өрхийн тохижилт соёлжилт сайжирна.	Сумын ИТХ-ын 05 сарын 17-ний өдрийн ээлжит 3 дугаар хуралдаанаар Говь Угтаал сумын” Цэвэр сум” аяны удирдамжийг хэлэлцүүлэн батлуулж сумын засаг даргын орлогчоор ахлуулсан бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг байгуулагдаж аяныг хэрэгжүүлэн ажилласан. 3 багт 284ширхэг аяны удирдамжийг айл өрхүүддээ хүргүүлж хэрхэн хэрэгжүүлэ ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлсэн байгаа.	70
63	Цүвэрч сум болох хөдөлгөөн өрнүүлж сумын орчны цэвэрлэгээг тогтмолжуулах	Сумын өнгө үзэмж сайжирна	Жилдээ 2 удаа их цэвэрлэгээг хийсэн. Албан байгууллагуудад хуваарилан 7 чиглэлд сумын төвөөс 5 км-т хаясан зам дагуух хогийг цэвэрлэн нийт 3 тн орчим хогийг түүж хогийн цэг дээр төвлөрүүлсэн байгаа. Мөн иргэдийн санаачлагаар зам дагуу түүж ирсэн хагас тн хиртэй хогийг тухайн цэгт асгасан.	70
64	Хөдөөний айл өрхүүдэд нутаг ус, хороо бууцаа тохижуулах чиглэл өгч үлгэр жишээ тохижилттой айлд үзүүлэх сургуулилт	Бусдаас суралцах нөхцөл бүрдэнэ.	Хог хаягдлын менежментийг сайжируулах тал дээр анхаарч албан байгууллага аж ахуй нэгж иргэдэд гарын авлага тарааж байгууллагуудын гадна талд шаардлага хангасан хогийн савтай болгох ажил өрнүүлж	70

	хийх,БИНХ-ыг тухайн айл өрхийг түшиглэн зохион байгуулах	Туршлага дэлгэрнэ	сумын төвийн хог хаягдал ил задгай хаяхгүй байхад анхаарч ажиллаж байна. Цэвэрч сум аяны хүрээнд тэргүүний томижилттой айл өрх шалгаруулах ажлыг ажлын хэсэг дээр хэлэлцэж байна.	
65	Ōī āī ḏāñī í àí àì üḏàí àā àḏ, áàéāēü î ḏ÷èí à ñ° ḏ° ā í° è°° òýé ḷéē àæēēēāāà üāóóēàḏ, ḥ° āḥ°° ḏ° ēāḷé ḏāéāḥóē ḏēēḏ олборлох зэрэгт хяналт тавьж áàéāēü î ḏ÷í ü ā ḏàì āāèèàḏ òḥḏàé ḥóóēèéí àāāḥó ḏàḏèḥóēàā ḥī í ḥī ḏ	Эргүүл хяналтыг сайжруулна.	Шуухааз	г
66	Í àē ñḷḏāēēā ì àēüí ḏāēāāḏḏ àí ēí í ì àḏāçèḏḏàḏ ° ā÷í°° ñ óḏüā÷èèàí ñýḏāēēēýḏ àḏā ḥýì æýúí à ḏàì ḏóóēàḏ	Малын халдварт өвчин гарахгүй болно.	Мал сүргийг мал эмнэлгийн графикт тарилга туулгалтанд бүрэн хамруулахаар шаардлагатай вакциныг татан авчирч өгч хяналт тавин дүгнэлт гаргаж ажилладаг. Энэ онд шөвөг яраас урьдчилан сэргийлэх вакциныг 16000 төл малд, цэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх вакциныг 59892 хурганд, шүлхий өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх вакциныг 2462 үхэрт, сахуугийн вакциныг 594 унага, дуут 343 үхэр, дотрын халдварт энтериоз бактериазын хам 12008 хонинд тус тус хийсэн	100
67	Ахуй үйлчилгээний барилгыг жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн ажлын байр болгон ашиглуулж тогтмол үйл ажиллагаа явуулах орчинг бүрдүүлнэ.	Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчид үйл ажиллагаа явуулах нөхцөл бүрдэнэ..	Хуучин ЗДТГ-ны барилгыг жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд түрээслэх хэлбэрээр улирлын чанартай ашиглаж байна.Ирэх онд нэгдсэн халаалтанд холбох нөхцлийг бүрдүүлсэн. Худалдаа, эсгий эсгий урлал, оёдол, талх нарийн боов хийх чиглэлээр 4 иргэн 2017 онд үйл ажиллагаа явуулсан. / улирлын чанартай/	70
68	Малчдын дунд “ ХАМГИЙН ХАМГИЙН” тэмцээнийг зохион байгуулж малын гаралтай түүхий эд бэлтгэж,сүү цагаан идээ	Малчдын хөдөлмөрийг урамшуулах Бусдаас суралцах	Малчдад өөрсдөө үйлдвэрлэгч байдаг тул сумын үзэсгэлэн худалдаагаар өөрсдийн хийсэн сүү, ааруул, айраг, мөн төмс хүнсний ногоог өөрсдийн өвөлжөөний ойролцоо тариалан үзэсгэлэнд оролцуулан худалдан борлуулж	100

	боловсруулж үйлдвэрлэсэн бүтээлийн үзэсгэлэнг гаргах	нөхцлийг бүрдүүлэх	байна.	
69	Малчдын хоршоо, гишүүдийн хамтын үйл ажиллагааг сайжруулж хөдөлмөрөөрөө хоршин ажиллахын ач холбогдлыг сурталчилах	Хоршоо өргөжих нөхцөл бүрдэнэ.	Канадын хөрөнгө оруулалттай Инвест Ко-Оп монгол төсөл нь суманд үйл ажиллагаа явуулдаг малчдын хоршоо болох Угтуул хамтын хүч, ажирхайн дэвжих, Эрдэнэ –үйзэн , Угтаал чандмань мал эмнэлгийн хоршоодтой хамтран ажиллаж малчдын хоршоодын үйл ажиллагаатай танилцаж хоршоог чадавхижуулах сургалттыг зохион байгуулж хоршоодтой хамтран ажиллаж байна. Цаашид “Ажирхайн дэвжих” малчдын хоршоог жишиг хоршоо болгохоор зөвлөх багш хамтран ажиллаж байна.	
70	Оүй үү өсгөх бодлогын хүрээнд тэмээчдийн баярыг үр дүнтэй зохион байгуулах	Тэмээ өсгөх сумын бодлого хэрэгжинэ.	Тэмээ өсгөх бодлогын хүрээнд Угтуулын түмэн хүрэн тэмээчдийн холбоотой хамтран жил бүр тэмээчдийн баярыг зохион байгуулдаг. Тэмээчдийн баярын арга хэмжээг 2017 оны 01 сарын 17 нд зохион байгуулж.тэмээчдийн баяраар торомны уралдаан, сайхан хос шалгаруулах, тэмээ хомнох зэрэг арга хэмжээнүүдийг зохион байгуул. Мөн энэ арга хэмжээний үеэр урд жилүүдээс өөр онцлох зүйл бол алтан торомны эзэн шалгаруулах сугалааг явуулж сугалаанд 1 дүгээр багийн малчин Мягмарсүрэн шалгарсан. Уг шагналыг Угтуулын түмэн хүрэн тэмээчдийн холбооны тэргүүн Д.Түвшнбаяр ивээн тэтгэж тором гардуулсан. Одоо 33 ингэ авч малчдадаа эзэмшүүлэхээр төлөвлөж байна.	100
71	Хогийн цэгийг хашаажуулж хаягжуулан хог зөөврийн автомашиныг тогтмол ажиллуулж ил задгай зориулалтын бус цэгт хог асгахгүй байхад хяналт тавьж	Хог хаягдал багасаж орчин цэвэршинэ	Хогийг цэгийг хашаажуулахаар ОНХС-ийн 5,0 сая төгрөгний санхүүжилт ИТХ-аар шийдвэрлэгдэж иргэний бүлгийн дунд тендер зарлагдаж 4.4 сая төгрөгөөр “Хамтын хүч” иргэний бүлэг 600 мерт талбайг модон шон суулган төмөр тороор хашсан. Хогныхоо мөнгийг тушаасан албан газар, айл өрхийн хогийг түүвэрлэн ачиж байгаа.	100

	ажиллах			
72	35/04-ын шугамыг 35/10 шугам болгож хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ шинээр суурьшсан айл өрхийг цахилгааны эх үүсвэрээр хангана	Цахилгааны хэрэглээ сайжирна	Сумын төвийн 35/04 мигватын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын өргөтгөлийн ажилд улсын төсвөөс 500.0 сая төгрөгний ажил хийгдэж 35/10-ын шугам болгосон. Ингэснээр шугамын алдагдал багсаж цахилгааны доголдолгүй болсон	100
73	Мах хөргөх төхөөрөмж, ногооны зоорь, хог зөөврийн автомашин, ковш, халуун ус,᠔᠖᠗᠗᠗ зэрэг машин тоног төхөөрөмжүүдийг аж ахуйн тооцоон дээр суурилсан төрийн өмчит үйлдвэрийн газарт гэрээгээр ашиглуулах ү᠔᠙᠑᠐᠐᠐᠐᠒᠓᠔᠕᠖᠐	Эд хөрөнгийн ашиглалт сайжирна	Халуун усыг улирлын чанартай ажиллуулж байгаа. Худгийг ажилгүй бага орлоготой өрхөд гэрээгээр эзэмшүүлж байна. Бусад тоног төхөөрөмж барилга байгууламжуудыг ЗДТГ-ын эзэмшилд ашиглалт хамгаалалтыг нь ханган ажиллаж байна.	
74	ШТС-ийг уртасгасан цагаар ажиллуулах, 92 бензинээр иргэдийн хэрэгцээг хангадаг болгох	.Машин техникийн ашиглалтын хугацаа уртасна.	Иргэдийн хэрэгцээнд суурилан НИК ШТС 92 бензин борлуулж байна.	100
75	Цахим аймаг хөтөлбөрийг суманд хэрэгжүүлнэ.	Цахим интернетийн орчин бүрдэнэ	Цахим аймаг хөтөлбөрийн хүрээнд 9.0 сая төгрөгний санхүүжилтээр тоног төхөөрөмж авч Иргэний танхимд суурилуулаад байна.	100

ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР